

ВПРОВАДЖЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Гоцуляк К.І., канд. пед. наук
Івано-Франківський фаховий коледж
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Цілі сталого розвитку (ЦСР, відомі також як Глобальні цілі) – ключові напрямки розвитку країн, що були ухвалені на Саміті ООН зі сталого розвитку. Вони замінили Цілі розвитку тисячоліття, термін яких закінчився наприкінці 2015 року. ЦСР ухвалені на період від 2015 до 2030 року і нараховують 17 Глобальних цілей, яким відповідають 169 завдань.

Цілі сталого розвитку [ред. | ред. код]

Цілі сталого розвитку (ЦСР) до 2030 року виглядають наступним чином:

Однією із 17 цілей сталого розвитку є ціль 4 – якісна освіта.

«Забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх».

З 2000 року в забезпеченні загальної початкової освіти відбувся величезний прогрес. Загальний показник охоплення шкільною освітою у регіонах, які розвиваються, у 2015 році досяг 91 %, а кількість дітей, які не відвідують школу, в усьому світі зменшилася майже вдвічі. Рівень грамотності

також різко зріс, а крім того, школу відвідують набагато більше дівчаток, ніж будь-коли раніше. Всі ці успіхи є видатними.

У деяких регіонах, які розвиваються, прогрес уповільнювався через високий рівень бідності, збройні конфлікти та інші надзвичайні ситуації. Через постійні збройні конфлікти у Західній Азії і Північній Африці спостерігається зростання кількості дітей, які не відвідують школу. Це тривожна тенденція. Хоча в африканських країнах на південь від Сахари відбувся найбільший прогрес в охопленні початковою шкільною освітою серед усіх регіонів, які розвиваються – з 52% у 1990 році до 78% у 2012 році – значні розбіжності залишаються. У дітей із бідних домогосподарств учетверо менше шансів ходити до школи, ніж у дітей з найбагатших сімей. Значними також залишаються відмінності між сільськими та міськими районами.

Досягнення всебічної якісної освіти для всіх іще раз підтверджує думку про те, що освіта є одним із найпотужніших і перевірених засобів сталого розвитку. Ця мета гарантує отримання безкоштовної початкової та середньої освіти всіма дівчатками і хлопчиками до 2030 року. Вона також спрямована на забезпечення рівноправного доступу до недорогого професійного навчання, і забезпечення загального доступу до якісної вищої освіти [1].

Аналіз засадних положень освіти для сталого розвитку та концепції «Нова українська школа» дає нам змогу констатувати ідейну близькість цих освітніх парадигм, хоча вони й різняться термінологією. І. Коренева визначає такі їхні спільні методи і підходи до освітнього процесу: «використання активних методів навчання, педагогіка партнерства, виховання на загальнолюдських морально-етичних та соціально-політичних цінностях, розвиток трансверсальних умінь і навичок, критичного мислення, активної громадянської позиції, створення нового навчального середовища, забезпечення високої якості освіти тощо» [3].

Зазначимо, що у світовій практиці освіта для сталого розвитку реалізується у вигляді міжпредметної, міждисциплінарної, предметної, позакласної, позашкільної, проєктної моделей [2].

На жаль, предметна модель освіти для сталого розвитку не знайшла свого відображення у вітчизняній формальній шкільній освіті. Її впровадження відбувається шляхом включення ідей сталого розвитку до навчальних курсів і дисциплін, підготовку навчальних посібників, розробку окремих курсів зі сталого розвитку, перепідготовку педагогічних кадрів, зміну менеджменту закладу освіти тощо.

Освіта для сталого розвитку є важливим напрямом початкової освіти, оскільки, Концепція Нової української школи декларує принципи сталого розвитку, передбачає прийняття учнями молодшого шкільного віку цінностей сталого розвитку як особистісних якостей.

Організація освітнього процесу початкової школи на засадах сталого розвитку буде ефективною при таких педагогічних умовах: оновлення змісту типових освітніх програм для початкової школи контентом сталого розвитку та освіти для сталого розвитку; формування в молодших школярів м'яких навичок, орієнтованих на сталий розвиток, забезпечення інтерактивності

освітнього середовища шляхом використання інформаційно-комунікаційних технологій та інноваційних методів навчання.

Список використаних джерел:

1. Вікіпедія. URL: <http://surl.li/cdjn>.
2. Чайковська Г. Б. Освіта для сталого розвитку в сучасній початковій школі: умови впровадження // Педагогічний альманах: збірник наукових праць. Херсон : Херсонська академія неперервної освіти, 2021. Вип. 47. С. 50-57.
3. Чайковська Г. Б. Професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи на засадах сталого розвитку. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». 2020. Вип. 1 (46). С. 138–142.

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ У СФЕРІ ВІТЧИЗНЯНИХ ЗЕМЕЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН

Гулак О.В., д-р юрид. наук, доцент,
Чухно В.О., здобувач вищої освіти
Національний університет біоресурсів і природокористування України

Корупція – розповсюджене явище, яке відоме людству ще з часів формування перших державних утворень. Саме встановлення певного роду переваг однієї групи населення над іншою і стало передумовою виникнення такого поняття, адже в умовах суспільної нерівності якнайкраще проглядається можливість «сильніших», за допомогою залучення матеріальних факторів відстоювати власні потреби та інтереси. Сьогодні ж вітчизняні реалії не зазнали значних трансформацій. Основна різниця полягає в тому, що суть сучасних правових поглядів на державу і право вилучає будь-яку дискримінацію, а корупція, у первозданному своєму вигляді, слугує інструментом її розповсюдження, а відтак – постає у якості соціально-негативного фактора.

Високий рівень корупції виступає загрозою для розвитку як суспільства у цілому, так і окремих сфер її діяльності, включаючи і земельну, унеможливаючи водночас ефективно вкладення коштів у новітні проекти, які б змогли вивести країну на більш високий рівень розвитку та забезпечити достаток і добробут населенню. Відтак, важливим вбачається забезпечення належних правових запобіжників, спрямованих, насамперед на запобігання, а потім вже і на протидію корупційних проявів різної правової кваліфікації. Такими, насамперед постають так звані антикорупційні обмеження, представлені в базовому антикорупційному Законі України «Про запобігання корупції» та норми вітчизняного законодавства, що: 1) визначають так званий «корупційний категоріальний апарат»; 2) регламентують відповідальність за дії/бездіяльність, які можуть бути трактовані у межах цього ж «корупційного категоріального апарату». Водночас, значними залишаються і нормативні прогалини, зокрема, невідповідність та колізійність так званої антикорупційної